

Cirkulärnr: 1993:48
Diariernr: 1993:0407
Handläggare: Jan Svensson
Avdsek: KEP Ekadm
Datum: 1993-02-24
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/Finans
Inköp
Personalfrågor
Rubrik: Nya regler för att dra skatt och betala
arbetsgivaravgifter from april 1993

Nya regler för att dra skatt och betala arbetsgivaravgifter fr o m april 1993

Från den 1 april 1993 gäller nya regler för skatteavdrag och skyldigheter att betala arbetsgivaravgifter.

Syftet med de nya reglerna är att göra det enklare för den som betalar ut ersättning för arbete att avgöra om han är skyldig att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter eller inte. Skyldigheten att göra såväl skatteavdrag som att betala arbetsgivaravgifter knyts till vilken typ av skattsedel på preliminär skatt mottagaren har.

Riksskatteverket (RSV) ger ut informationsbroschyren "Ny skattsedel för företagare" (RSV 432 utg 1).

För utförligare redogörelse hänvisas till prop 1991/92:112 samt sku 1991/92:29

1 Nya skattsedlar

Nuvarande A- och B-skattesedlar för preliminär skatt försvinner och ersätts av ett nytt system. Det kommer dock fortfarande finnas två slags skattsedlar.

F-SKATTESEDEL MED F-SKATTEBEVIS

Villkoret för att få F-skattesedel är att man bedriver näringsverksamhet dvs är företagare. Innehavaren av F-skattesedel betalar själv sin preliminära skatt och sina sociala avgifter. F-skattebeviset som följer med skattsedeln är ett slags "körkort" för företagaren. Utbetalaren ska således inte dra skatt eller betala arbetsgivaravgifter om mottagaren har F-skatt antingen när ersättningen bestäms eller när den utbetalas. Utbetalaren är inte heller skyldig att lämna kontrolluppgift.

Uppdragstagaren ska visa att han har F-skatt antingen genom att visa upp F-skattebeviset eller genom att uppge i anbudshandling, faktura eller annan handling att han har F-skatt. Uppdragsgivaren har således rätt att förlita sig på den uppgift om skattsedel som uppdragstagaren lämnar skriftligen även om F-skattebeviset inte visats upp.

En uppdragstagare med F-skattesedel som låter arbetet utföras av annan person (anställda, medhjälpare eller underentreprenör) har ansvaret för dessa personers källskatt och sociala avgifter. Uppdragsgivaren har inga skyldigheter gentemot dessa personer enligt de nya reglerna. F-skattsedeln gäller t o m februari året efter det år den har utfärdats. Kontroll av uppdragstagares skattsedel måste därför göras en gång om året.

Uppdragsgivare kan i undantagsfall bli solidariskt ansvarig med uppdragstagare för skatter och avgifter som inte betalats. Ansvar kan krävas ut om det är uppenbart att regelbundet utbetald ersättning utgör inkomst av anställning för mottagaren. Uppdragsgivaren undgår ansvar genom att meddela skattemyndigheten att F-skattesedel använts i ett anställningsförhållande. Uppenbar anställningsinkomst är:

* Arvode för förtroendeuppdrag som ordförande eller annan ledamot i kommunala styrelser och nämnder, förmyndare och överförmyndare.

* Arvode för styrelseuppdrag i kommunala bolag och stiftelser.

* Avgångsvederlag.

Om mottagaren av ersättning för dessa uppdrag visar F-skattesedel måste skattemyndigheten meddelas innan utbetalning görs. Skattemyndigheten gör sedan en utredning avseende uppdragstagarens skattestatus. Resultatet av utredningen påpekar inte kommunens skattskyldighet att betala skatt på ubetalad ersättning.

Det finns dessutom andra uppdragsförhållanden där risk kan finnas att de skulle betraktas som uppenbara anställningsförhållanden:

* Tidigare anställd som ensam driver verksamhet i bolag utan några andra anställda. Enda uppdragsgivare har under lång tid varit kommunen. Arbetet utförs i kommunens lokaler och under liknande förhållanden som för andra anställda på arbetsplatsen.

* Förvaltningschef eller liknande tjänst som innefattar myndighetsutövning.

Även i dessa fall bör för säkerhets skull anmälan till skattemyndigheten göras om uppdragstagaren åberopar F-skatt.

F-skattesedel kan återkallas om innehavaren:

- * Inte lämnar deklaration.
- * Inte redovisar och betalar skatter och avgifter.
- * Har näringsförbud.
- * Är i konkurs.

Om F-skattesedel har återkallats ska skattemyndigheten underrätta kända uppdragsgivare.

A-SKATTESEDEL

För den som har A-skattesedel är utbetalaren skyldig att dra skatt och betala sociala avgifter om ersättningen inklusive förmåner uppgår till 1000 kronor eller mer under inkomståret.

Observera att 1000 kronorsgränsen numera även gäller för skatteavdrag.

Även juridiska personer t ex bolag kan ha A-skattesedel. Utbetalaren är då skyldig att göra skatteavdrag. Sociala avgifter betalas inte för juridiska personer.

Från april 1993 ska utbetalaren alltid dra preliminär skatt. Det har ingen betydelse om ersättningen är huvudinkomst eller sidoinkomst. För sidoinkomster och ersättningar till juridiska personer är skatteavdraget 30 %.

BÅDE F-SKATTESEDEL OCH A-SKATTESEDEL

Fysiska personer som har inkomst både från näringsverksamhet och anställning kan ha en F-skattesedel och en A-skattesedel samtidigt. Detta framgår av F-skattebeviset.

Den som för ett arbete anlitar en person med både F-skattesedel och A-skattesedel är inte skyldig att göra skatteavdrag eller betala sociala avgifter om den som åtagit sig arbetet skriftligen har åberopat F-skattesedeln. I annat fall gäller A-skattesedeln och uppdragsgivaren blir skyldig att dra skatt och betala sociala avgifter.

Exempel:

Målare Karlsson arbetar vid sidan av sin måleriverksamhet extra i hemtjänsten. Han har både en F-skattesedel och en A-skattesedel. Karlsson får i uppdrag att måla om stora sammanträdesrummet i stadshuset. Uppdraget ingår i Karlssons näringsverksamhet.

Karlsson och kommunen gör ett skriftligt avtal om arbetet. I avtalet skriver Karlsson att han återoppar sin F-skattesedel i detta arbete. Kommunen är därmed inte skyldig att dra skatt eller betala in sociala avgifter. När Karlsson arbetar i hemtjänsten visar han däremot sin A-skattesedel för kommunen som drar skatt och betalar sociala avgifter för honom. Om Karlsson skulle återopa sin F-skattesedel när det gäller arbetet i hemtjänsten ska kommunen göra anmälan till skattemyndigheten, då det är uppenbart att detta är fråga om ett anställningsförhållande.

SÄRSKILD A-SKATT

För den som har A-skattesedel kan skattemyndigheten besluta att särskild A-skatt ska debiteras. Särskild A-skatt avser preliminär skatt som inte täcks genom skatteavdrag. Denna skatt betalas av den skattskyldige själv. Särskild A-skatt kan bli aktuell för t ex:

- * Personer som ska betala förmögenhetsskatt eller fastighetsskatt.
- * Delägare i handelsbolag (gäller inkomster från handelsbolaget).
- * Ideella föreningar som inte driver näringsverksamhet.

Om ersättning för utfört arbete betalas ut till person som debiterats särskild A-skatt är utbetalaren fortfarande skyldig att dra skatt och betala sociala avgifter på ersättningen. Den särskilda A-skatten avser inte ersättningar där det finns en utbetalare som kan göra skatteavdrag m m.

Delägare i handelsbolag som har sin huvudsakliga inkomst från det egna handelsbolaget får inte en F-skattesedel utan A-skattesedel med särskild A-skatt debiterad. Han ska själv betala in skatt och sociala avgifter på sina inkomster från handelsbolaget. Handelsbolaget som sådant kan efter ansökan få F-skattesedel.

Om kommunen t ex anlitar en snickare som driver näringsverksamheten i ett handelsbolag är det viktigt att avtal sluts med rätt person för att undvika skyldighet att dra skatt och betala sociala avgifter. Om avtal sluts med handelsbolaget som visar eller återoppar F-skatt finns inga skyldigheter för kommunen. Om avtal däremot sluts med delägaren i handelsbolaget har han normalt en A-skattesedel med särskild A-skatt debiterad och i det fallet blir kommunen skyldig att dra skatt och betala sociala avgifter för utbetald ersättning.

En ideell förening t ex idrottsförening som inte bedriver näringsverksamhet får inte en F-skattesedel utan en A-skattesedel eventuellt med särskild A-skatt debiterad (kan avse fastighetsskatt och löneskatt). Om kommunen betalar ut ersättning för utfört arbete till sådan förening föreligger skyldighet att göra skatteavdrag med 30 %. Om föreningen visar ett jämningsbeslut från skattemyndigheten att de är befriade från inkomstskatt behöver skatteavdrag naturligtvis inte göras. Observera att kommunala föreningsbidrag inte omfattas av nu berörda regler endast ersättningar för utfört arbete.

UNDERLAG FÖR BERÄKNING AV SKATTEAVDRAG OCH ARBETSGIVARAVGIFTER

Om i en ersättning, som betalas ut till en person som har A-skattesedel, har räknats in kostnader för t ex material o dyl får kostnadsavdrag göras innan skatteavdrag och arbetsgivaravgifter beräknas. Riksskatteverket fastställer schablonavdrag för vissa yrkeskategorier. Schablonavdragens storlek framgår av det årliga informationsblad som sänds ut tillsammans med uppbördsdeklarationerna. Reglerna om kostnadsavdrag finns kvar i det nya systemet.

2 Artistskatt

Skyldigheten att göra skatteavdrag enligt artistskattelagen upphör den 31 mars 1993. Skatteavdrag för artister ska istället göras som för alla andra. Har artisten A-skattesedel ska utbetalaren dra skatt enligt skattetabell när det gäller huvudsaklig inkomst och med 30 % när det gäller sidoinkomst. Redovisning och inbetalning av innehållen skatt görs på vanligt

sätt i uppbördsdeklarationen senast den 18:e i månaden efter utbetalningen. Redovisning och inbetalning av innehållen skatt och sociala avgifter för artister görs därmed i en uppbördsdeklaration. Uppgift om vem skatten avser lämnar utbetalaren till skattemyndigheten först i kontrolluppgiften.

3 Likställighetsavtal

Nuvarande regler om likställighetsavtal innebär följande. Socialavgifter på ersättning för arbete som för mottagaren utgör inkomst av näringsverksamhet ska normalt betalas av mottagaren av ersättningen. Ar parterna överens om att utbetalaren ska betala socialavgifterna gäller detta. Parterna har då träffat ett likställighetsavtal. Ett sådant avtal kan endast avse ersättning till en fysisk person.

Möjligheten att ingå likställighetsavtal slopas fr o m den 1 april 1993.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och Personalpolitik

Ingemar Alserud

Jan Svensson